

Energisparing i boliger og bygg må prioriteres i klimaplanen

Dette er et felles innspill til Energi- og miljøkomiteen fra **29 miljø-, forbruker-, arbeidstaker- og bransjeorganisasjoner**, i anledning Stortingets behandling av Klimaplan (Meld. St. 13 (2020–2021)).

Organisasjonene vil bemerke at en rekke gode forslag i klimaplanen bør suppleres av enøktiltak. Bygg er den sektoren som bruker mest energi (80 TWh) og mest strøm (65 TWh) i Norge. Husholdningene bruker hvert år rundt 40 TWh elektrisitet. I 2019 var dette 30 % av totalt strømforbruk i Norge. Energisparing i bygg kan gi store mengder konfliktfri strøm. Dette er et avgjørende bidrag som i for liten grad er hensyntatt i klimaplanen.

Organisasjonene støtter fullt ut regjeringens utsagn i klimaplanen:

"Frigjord energi i byggsektoren kan nyttast i andre sektorar for å erstatte fossil energi og kan hjelpe til med å avgrense både behovet for ny kraftproduksjon og inngrepa i urørt natur. "

Derfor peker organisasjonenes innspill spesifikt på behovet for videre oppfølging av stortingsvedtak fra 30. mai 2017:

"Stortinget ber regjeringen i forslag til statsbudsjett for 2018 legge fram en plan for hvordan man kan realisere 10 TWh energisparing i bygg innen 2030. Planen skal inneholde en konkret nedtrappingsplan i bygg og en virkemiddelpakke med eksisterende og nye virkemidler for å realisere målet."

Vi ber komiteen ta inn følgende merknader ved Stortingets behandling av klimaplanen:

Vedtak 1

Stortinget ber regjeringen legge fram en plan for hvordan man skal realisere 10 TWh energisparing i bygg innen 2030 fra dagens nivå på 80 TWh. Planen må inneholde en konkret nedtrappingsplan for energibruk og en virkemiddelpakke med eksisterende og nye virkemidler for å realisere målet.

Vedtak 2

Stortinget ber regjeringen om å videreføre nåværende støtteordninger for yrkesbygg og boligblokker gjennom Enova, frem til en konkret nedtrappingsplan i bygg er utarbeidet og godkjent av Stortinget.

Vedtak 3

Stortinget ber regjeringen sikre at minimum 300 millioner blir utbetalt til energitiltak i husholdningene gjennom Enova, frem til en konkret nedtrappingsplan i bygg er utarbeidet og godkjent av Stortinget.

Insentivene til energisparing og egenproduksjon svekkes

Stortinget har vedtatt et mål om 10 TWh energisparing i bygg innen 2030. Målet ble først introdusert ved behandling av energimeldingen i juni 2016. Det har nå gått nærmere 5 år, uten at regjeringen har lagt fram noen plan.

I mellomtiden svekkes insentivene for energisparing og egenproduksjon i bygg. I ny Enova-avtale som ble signert i desember 2020, er mål for energieffektivisering fjernet. I januar fulgte Enova opp med å fjerne støtteprogrammer for energisparing i yrkesbygg og boligblokker.

Midlene som stilles til disposisjon for husholdninger og forbrukere er økt fra 250 til 300 millioner i ny Enova-avtale. I ny avtale skal midlene bidra til reduserte klimagassutslipp og omstilling til lavutslippssamfunnet. Tidligere avtale knyttet midlene opp til energiltak i husholdningene.

Oppretthold støtteordninger til nedtrappingsplan er på plass

Vi frykter at Enovas insentiver for energieffektivisering nå raskt trappes ned før det kommer på plass en ny plan og virkemidler. For å trygge arbeidsplasser og kompetanse frem til en nedtrappingsplan er utarbeidet, er det viktig at Enova opprettholder støtte til energisparing i husholdninger, yrkesbygg og boligblokker. En periode med lavere etterspørsel vil sette markedet tilbake, og svekke grunnlaget for senere omstilling.

Vi ber derfor komiteen sikre at dagens tilbud opprettholdes frem til en nedtrappingsplan for energibruk i bygg er utarbeidet og godkjent av Stortinget.

Av minimumsbeløpet på 250 millioner kroner som er avsatt til energiltak i husholdningene, ble kun 156 millioner delt ut i 2020. Husholdningene betaler til sammenligning hvert år inn rundt 400 millioner kroner til Enova gjennom påslaget på nettleien.

Vi opplever at når det i avtalen står "*stille til disposisjon*", vil det de fleste år bety at utbetalingene ligger langt under det avsatte minimumsbeløpet. Vi ber komiteen om å sikre at rammen ikke bare stilles til disposisjon, men faktisk utbetales i støtte til energiltak i husholdningene.

Vi vil være en god medspiller

Organisasjonene bak dette brevet ønsker å være en konstruktiv medspiller i videre prosess med utvikling av mål og virkemidler.

Vi sikter her spesielt til det varslede arbeidet med en langsiktig strategi for rehabilitering av bygg frem mot passivhusnivå i 2050, og mer kortsiktig til nedtrappingsplanen for bygg som Stortinget har bedt om (10 TWh redusert energibruk i bygg innen 2030).

Med vennlig hilsen

Silje Ask Lundberg, leder, Naturvernforbundet

Therese Hugstmyr Woie, leder, Natur og Ungdom

Jon Evang, fagansvarlig energi, Zero

Anja Bakken Riise, leder, Framtiden i våre hender

Benjamin Strandquist, seniorrådgiver, Bellona

Frode Pleym, leder, Greenpeace Norge

Karoline Andaur, generalsekretær WWF Verdens naturfond

Bård Folke Fredriksen, adm. dir, Norske Boligbyggelags Landsforbund (NBBL)

Daniel K. Siraj, konsernsjef, OBOS

Morten Andreas Meyer, generalsekretær, Huseierne

Tone Tellevik Dahl, adm.dir., Norsk Eiendom

Katharina Bramslev, daglig leder, Grønn Byggallianse

Finn Myrstad, fagdirektør, Forbrukerrådet

Kathinka Thilert, politisk rådgiver, Norges Automobil-Forbund (NAF)

Jørgen Leegaard, dir. samfunnspolitikk, Byggenæringens Landsforening (BNL)

Tore Strandskog, dir. næringspolitikk, Nelfo, en landsforening i NHO

Jan Olav Andersen, forbundsleder, El og IT Forbundet

Trond Markussen, president, Norges ingeniør og teknologorganisasjon (NITO)

Steinar Krogstad, nestleder, Fellesforbundet

Rolf Iver Mytting Hagemoen, daglig leder, Norsk Varmepumpeforening

Jøns Sjøgren, adm.dir., Byggevareindustriens Forening

Frank Ivar Andersen, daglig leder, Byggmesterforbundet

Einar Østhassel, fagsjef brønn- og spesialboring, Maskinentreprenørenes forbund (MEF)

Per Øyvind Voie, dir. næringspolitikk, Elektroforeningen

Marianne W. Røiseland, adm.dir., Rørentreprenørene Norge

Thor Lexow, adm.dir., VKE – Foreningen for Ventilasjon, Kulde og Energi

Trine Kopstad Berentsen, daglig leder, Solenergiklyngen

Jarle Sørås, styreleder, Norsk solenergiforening

Ragnhild Bjelland-Hanley, seniorrådgiver, Norges Vel